Dinsdag 26 October 1943 DAGBLAD 60ste Jaargang, No. 4039

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve s Zon. ags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur
Redactie Tel. 1858.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14. Nassaustraat, Oranjestad. Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI. Bredestraat, Kralendijk.

Dnjepropetrovsk gevallen.

Ook Dnjeprodzerzjinsk in Russische handen.

123 Japanse vliegtuigen bij aanval op Rabaul vernield.

Geallieerde legers vorderen beter in Italië

Partijgenoten nemen laatste industrie-stad in Bosnië.

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

„De troepen van het 3e Oekraïne-front hebben heden met de beslissende samenwerking aan de flank van de troepen van het 2e Oekraïne-front de belangrijke centra van de Oekraïne, Dnjepropetrovsk en Dnjeprodzerzjinsk, bestormd en veroverd. Ook veroverden zij 40 andere plaatsen, waaronder 15 grote dorpen, en 4 spoorwegstations.

In het gebied ten Zuid-Westen van Melitopol gingen de troepen van het 4e Oekraïne-front voort de breuk in de vijandelijke defensies uit te breiden. Er werden nog 5 krachtige vijandelijke sterktepunten veroverd.

In de richting van Krivoi Rog zetten onze troepen het offensief voort en vorderden zij in sommige sectoren van 3 tot 8 kilometer. Er werden verschillende plaatsen veroverd, waaronder 10 grote dorpen en 2 spoorwegstations.

In andere sectoren van het front vonden intensieve verkenningen en artillerie-duels met den vijand plaats.

Op 24 October ontwrichtten of vernielden onze troepen aan alle fronten 105 Duitse tanks. 49 Vijandelijke vliegtuigen werden neergehaald in luchtgevechten en door het afweervuur" (Moskou, (AP) 25.10).

DE RUSSISCHE DOORBRAAK AAN DE DNJEPR-BOCHT.

Golven van Stormoviks vielen de Duitsers aan toen zij poogden hun stellingen te houden ten Westen van het Zaparozhe-Melitopol front. De Stormoviks vernielden talrijke tanks en legerauto's in de reeds gerekte Duitse verbindingslinies en ook beschadigden en vernielden zij 3 locomotieven en 40 wagons. Het blad „Pravda" gaf een levendig verslag van de grote doorbraak in de Dnjepr-bocht in de richting van Krivoi Rog en de grootste lof wordt toegezwaaid aan de Russische tanks. In zijn opmars naar Krivoi Rog heeft het Russische leger de 23ste Duitse tank-divisie ingesloten en heeft het den commandant ervan gedood. De Russische soldaten brachten de pet van den commandant en zijn epauletten alsook staf-documenten mede. Een gevangengenomen officier vertelde den Russischen commandant: „Uw tankmannen hebben wonderen verricht. Zij verschenen voor ons als geesten en hoewel wij voldoende manschappen in de strijd hadden met goede wapens achter goed voorbereide stellingen, waren wij niet in staat weerstand te bieden aan uw plotselinge tank-aanval." De doorbraak werd volbracht nadat het Russische voetvolk en geschut twee dagen lang hamerden op de voorstellingen van Krivoi Rog. Hevige tankstrijdkrachten rukten door de openingen in de vijandelijke linies. De tanks sneden de wegen af en omsingelden dorpen en steden terwijl steeds meer Russische machines zich in deze sector aan de Dnjepr-bocht stortten.

Tegelijkertijd wierpen de Duitsers hun eigen tanks in de strijd en deden zij verwoede pogingen om de Russische tank-eenheden af te snijden van hun bases. „Pravda zeide, dat op weg naar Krivoi Rog vele dorpen het toneel werden van hevige gevechten en dat sommige van de steppen gevaagd werden met vuur en staal, maar dat andere toch bijna niet geraakt werden aangezien de Duitsers er vluchtten met achterlating van zelfs hun kleren.

De doorbraak in de richting van Krivoi Rog had ten gevolge dat de Duitsers één groot aantal oorlogsmateriaal moesten achterlaten. Pravda zeide: „Hoe verder men van de Dnjepr komt, des te meer buit ziet men liggen. „Pravda" wees er op dat het onjuist zou zijn de doorbraak te beschouwen als een „triomfantelijke opmars van Russische tanks die geen verzet ondervinden.

De Duitsers weten deksels goed in welk een gevaar deze doorbraak hen gebracht heeft. Ze zullen met al hun krachten weerstand bieden. Zij doen voortdurende tegenaanvallen, maar na elke tegenaanval worden zij door onze Hoofdmacht teruggeslagen". (Moskou, (AP) 25.10).

DUITSE TERUGTREKKING BIJ KRIVOI ROG.

Het DNB zeide in een uitzending van Berlijn, dat de Duitse stellingen voor Krivoi Rog „zijn teruggetrokken als gevolg van de vijandelijke druk" (Londen, (AP) 25.10).

RUSSEN BESCHIETEN KRIVOI ROG.

De eerste Russische granaten begonnen in Krivoi Rog te vallen, terwijl de Duitsers steeds meer manschappen wierpen in de verwoede slag ten Noorden van deze stad (Londen, (AP) 25.10).

ITALIAANS BEVRIJDINGSCOMITÉ GEVORMD.

De Zwitserse radio deelde mede, dat volgens een verklaring van de Badoglio-regering, welke door de radio van Bari werd uitgezonden, een Italiaans Nationaal Bevrijdingscomité is gevormd bij een bijeenkomst te Napels.

De uitzending, welke door het Noordamerikaanse Bureau van Oorlogsvoorlichting werd opgevangen, zeide: „Het Comité is samengesteld uit vertegenwoordigers van de grootste zes Italiaanse partijen".

Een liberale leider zou hebben gezegd, dat het „Comité het eens is over de noodzaak om de Duitsers uit Italië te verdrijven en over de samenwerking met de Geallieerden. Verder zou het Comité zijn trouw aan Koning Victor Emmanuel III en Badoglio tot uiting gebracht hebben (New York, (AP) 25.10).

BOODSCHAP VAN GENERAAL MONTGOMERY.

Generaal Sir Bernard Law Montgomery heeft in een boodschap tot het 8e leger ter gelegenheid van de verjaardag van de slag bij El Alamein verklaard: „Het einde (van de oorlog) is in zicht. De eindphasen kunnen lang en moeilijk zijn maar in de verte kunnen wij de volledige en absolute overwinning zien."

De boodschap werd door het Geallieerde Hoofdkwartier uitgezonden en door de Columbia Broadcasting System opgevangen.

„Indien ooit iets zeker is geweest in het leven zo is thans duidelijk dat wij deze oorlog zullen winnen" zeide Montgomery.

De schitterende overwinningen van die uitmuntende Russische legers en de activiteiten van andere Geallieerde legers over de gehele wereld hebben dit volkomen zeker gemaakt. Slechts één ding is nodig en dat is dat elk onzer, arbeiders thuis in de fabrieken en mijnen en de soldaten aan de slagfronten hun volle gewicht moeten inzetten in de nationale oorlogsinspanning". (New York, (AP) 25.10).

STALIN ONTVANGT HULL.

De radio van Moskou deelde mede, da Stalin Cordell Hull ontvangen heeft. Het onderhoud tussen de twee staatslieden werd bijgewoond door Molotov en W. Averell Harriman, den Noordamerikaansen Ambassadeur. Stalin had tevoren een onderhoud met Eden (New York, (AP) 25.10).

GENERAAL CLARK DR. HONORIS CAUSA IN NAPELS.

Generaal Clark zeide bij het in ontvangst nemen van een ere doctoraat van politieke wetenschappen in de Koninklijke Universiteit te Napels tot het Italiaanse volk te vertrouwen op de wedergeboorte van Italië. Hieraan voegde hij toe: „Wij vragen slechts genoeg van uw Italiaans grondgebied om onze dappere doden te begraven" (Napels, (AP) 25.10).

HITLER WIL EEN BALKAN-BOND MAKEN.

Een bericht in het nieuwsblad „Aksham" van Boedapest zeide, dat Adolf Hitler de conferentie van Moskou wil tegengaan met het vormen van een Balkanbond door zijn vazalstaten. Deze Balkanbond zal dan een vereend verzet moeten bieden aan de oprukkende Russen.

Het blad zeide, dat Bulgarije, Roemenië, Croatië, Serbië, Montenegro en Albanie de federatie zullen uitmaken. Hongarije zal er niet toe behoren omdat het zich niet tot de Balkanlanden rekent (Madrid, (AP) 25.10).

[Men ziet uit het bovenstaande bericht dat Hitler nu juist datgene ten eigen voordele wil aanwenden wat hij steeds bestreden heeft: een Balkanbond. Hitlers Balkanbond zal evenwel niet meer dan in naam kunnen bestaan. Ons weekoverzicht van gisteren handelt uitvoerig over dit onderwerp — Red.].

DUITSERS LEGGEN ZICH GEHEEL OP WAPENPRODUCTIE TOE.

Berichten uit Berlijn zeiden, dat Albert Speer, Directeur van de Wapenproductie, een besluit heeft uitgevaardigd waardoor alle Duitse oorlogsproductie welke niet direct verband houdt met de aanmaak van wapenen, moet worden stopgezet. „Alles moet nu ondergeschikt worden gemaakt aan de wapenproductie want „hoe langer de oorlog duurt hoe meer wapenen er nodig zullen zijn en hoe meer al het andere er plaats voor moet maken", aldus legde de Deutsche Allgemeine Zeitung uit (Stockholm, (AP) 25.10).

ROMEINEN LIJDEN HONGER.

Het Italiaanse Vrijheidstation „Milano Liberta' deelde mede, dat ongeveer 30 personen per dag in Rome van de honger sterven. De zelfmoorden nemen ook toe. „De Duitsers hebben alles opgevorderd" zeide de radio. Een voedselceproer waarbij 2 soldaten en 1 vrouw gedood werden, wordt uit Venetië gemeld (Londen, (AP) 25.10).

FRANSEN HATEN PÉTAIN EN LAVAL.

Van een van Frankrijks grootste verraders, Marcel Déat, kwam de erkenning, dat de meeste Fransen Pétain en Laval haten en weigeren hun bevelen te gehoorzamen.

Een uitzending van Radio-Parijs haalde uit het nieuwsblad „L'Oeuvre" van Déat nog het volgende aan: „Corsica viel als een rijpe pruim in handen der Geallieerden. Ten koste van alles moeten wij voorkomen, dat hetzelfde in Frankrijk zal geschieden" (Londen, (AP) 25.10).

EILAND COS ONTRUIMD.

Een communiqué uit Caïro deelt mede, dat het eiland Cos in de Dodecanesus „op succesrijke wijze ontruimd is". De bekendmaking was het eerste officiële nieuws over het verlies van het eiland dat samen werd bezet met drie andere in de Dodecanesus — Samos, Leros en Castellarizo — vlak na de Italiaanse overgave. De Duitsers hebben reeds dagen geleden beweerd, dat Cos hernomen was en de Britten gaven het stilzwijgend toe. (Londen, (AP) 26.10).

DUITSERS VERMOORDEN POOLSE GEESTELIJKEN.

Het Poolse Telegraafagentschap deelde mede, dat Bisschop Nowowijski, Geestelijk Hoofd van het Katholieke Diocees Ploc, „door de nazies doodgemarteld is" samen met den Aartsbisschop van Gostynin. Beiden zijn ouder dan tachtig jaar.

„Over geheel Polen worden de Katholieke Priesters gemoord", aldus het agentschap. „Pater Jan Macha van Ruda werd onthoofd te Katowice. In Gdynia werden 12 andere Priesters terechtgesteld. De Domheer Rochalski van Prondzynski en de Paters Potomski en Kopczynski van Pomore ondergingen het zelfde lot. Op zijn minst nog 8 anderen werden in Silezië terecht gesteld. Het Duitse concentratiekamp te Inowroclaw is gevuld met Priesters die op hun rechtstelling wachten.

In het Westen van Polen alleen hebben reeds meer dan 1600 Priesters het leven gelaten" (New York, (AP) 25.10).

BRITSE KRUISER EN TORPEDOJAGER VERLOREN.

De Britse Admiraliteit maakte bekend, dat de Britse kruiser „Charybdis" en de torpedojager „Limbourne" bij een gevecht in het Engelse Kanaal op 23 October beschadigd werden en tot zinken moesten worden gebracht. De naaste bloedverwanten der slachtoffers zijn ervan in kennis gesteld. De „Charybdis" en de „Limbourne" maakten deel uit van een strijdmacht, welke gewikkeld was in offensieve tochten langs de Franse kust tussen Ushant en de Kanaaleilanden. Het zicht was slecht toen men stiet op een vijandelijke strijdmacht en in het gevecht dat volgde werden de „Charybdis" en de „Limbourne" door torpedo's getroffen (Londen, (AP) 25.10).

Het nieuws van vandaag.

De Russische legers onder Generaal Rodion Malinovsky en Ivan Konev hebben de industrie-steden Dnjepropetrovsk en Dnjeprodzerzhinsk veroverd, welke langer dan twee jaar in bezit van de Duitsers waren. De verovering van deze twee steden betekent dat de Duitse defensielinie aan de Dnjepr-bocht volkomen gebroken is en daarmede het gehele Zuidelijk einde van het Duitse Oostfront.

Voor de nazies blijft geen andere keus dan om zich ijlings terug te trekken over de spoorlijn, welke leidt naar Nikolaev, aangezien de overige lijnen, welke uit deze beide steden in Westelijke richting leiden, reeds door het Rode leger zijn doorgesneden. Reeds bevinden de Russen zich op 8 kilometer van Krivoi Rog waar de Duitsers verwoed weerstand bieden.

In Moskou — waar de driemogendhedenconferentie nog voortduurt en Cordell Hull door Stalin ontvangen werd — klonken gisterenavond om 22 uur 20 salvos van 224 kanonnen ter viering van de grote overwinning.

In Italië gaat de Geallieerde opmars weer wat vlotter. Langs het gehele front kwamen de 5e en 8e legers vooruit en veroverden zij de volgende plaatsen:

Francolise, Raviscanina, Rotezza, Boiano, Rochetta, Spineto, Petrella en Calata. In een boodschap tot het 8e leger ter gelegenheid van de verjaardag van de slag bij El Alamein zeide Generaal Montgomery, dat de overwinning in zicht is, doch dat de eindphasen nog hard en moeilijk zullen zijn.

Gelijk Montgomery zijn vertrouwen in een Geallieerde overwinning te kennen gaf, zo zeide Premier Tojo te twijfelen, dat de as de overwinning zal behalen.

Tegelijk met de bewering van Tojo komt uit het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan het bericht, dat Geallieerde vliegers 123 Japanse vliegtuigen hebben vernield bij aanvallen op Rabaul tijdens het weekeinde. Bij aanvallen op Bougainville werden nog 20 Japanse vliegtuigen vernield. Door de Geallieerde vliegtuigen werden dan nog een Japanse torpedojager en 5 koopvaardijschepen in de grond geboord.

De Geallieerden blijven luchtaanvallen doen op Birma. Rangoen en Akyab, twee der belangrijke steden van dit land, werden o.a., gebombardeerd. Ook in Europa worden de Geallieerde luchtaanvallen voortgezet, maar in de afgelopen nacht werd Duitsland met rust gelaten.

De Joegoslavische partijgenoten veroverden nog enkele steden op de nazies. Uit Londen komen berichten omtrent het streven van den Paus naar vrede, terwijl in Polen de nazies voortgaan met het vermoorden van Priesters.

De na-oorlogse wereld zal internationaal zijn.

Minister van den Tempel komt op tegen overdreven Nationalisme.

Een sombere uitblik onder een lichtende titel.

De beraamde economie het nieuwe wereldstelsel in plaats van vrije handel en protectie.

Vergaande overheidsbemoeienis te voorzien.

Dr. van den Tempel voorziet algemene depressie na de oorlog.

„Houdt de lampen brandende" citeert de Minister het Evangelie.

„Een toegewijde zoon van Nederland — Een internationalist van natuur", aldus leidt Jan van den Tempel, Minister van Sociale Zaken, zijn boek „Keep the Lamps burning" in. Het is een boek met een Bijbelse titel [1]) en van een socialistischen schrijver, een dualisme, dat in wezen evenmin tot conflicten behoeft aanleiding te geven als het goed-Nederlander zijn met de hartelijke internationale inborst.

Ook voor ons geldt nog immer, dat het aanhangen van onze eigen natie slechts vruchtbaarder wordt naarmate men internationaler georiënteerd is.

Ook in verder opzicht is dit boek van 256 bladzijden van groter belang dan bijvoorbeeld het boekje van Boisot „De wedergeboorte van het Koninkrijk" („Dagblad Amigoe di Curaçao" van 17 April 1943), waarin zo weinig nieuws gehoord wordt.

* Het boek is uitgegeven bij Robert Hale Ltd., 102 Great Russel Street, Londen, W. C. 1, en kost 10 shilling en 6 pence. Waar het hier verkrijgbaar is, is ons niet bekend, daar het de Gouvernementspersdienst was, die zo welwillend — is hij ooit anders? — was om ons een exemplaar toe te zenden.

Dr. van den Tempel is een man, die met hart en ziel de democratie en het socialisme aanhangt en ook al zijn er in dit boek plaatsen, die niet elkeen voor zijn rekening zal willen nemen, het is toch goed dat er in ruimere kring kennis genomen worde van dit boek. De Minister zegt zelf in zijn voorwoord, dat hij het in het Engels geschreven heeft om ruimere kring te kunnen bereiken.

Op zichzelf is het een wensboek. In 16 hoofdstukken* komen onderwerpen ter sprake, die veelal onder titels staan, welke de inhoud van het betrokken hoofdstuk niet doen vermoeden. Daar er verder een register aan het boek ontbreekt, is het heel moeilijk zich te oriënteren, omdat men niet zo gemakkelijk kan terugvinden, wat men over eenzelfde onderwerp reeds vroeger meent te hebben gelezen.

Wat ons in een overzees staatsdeel terstond moet opvallen is het gebrek aan interesse voor de overzeese staatsdelen. Weliswaar gaat het niet over het bestel des koninkrijks, maar als bijvoorbeeld op blz. 81 de verhouding van de Europese naties met haar overzeese gebieden of koloniën ter sprake komt, ligt het voor de hand, dat men van een minister van zulk een Europees land, dat een enorm overzees gebied heeft, breder vertoog verwacht dan de weinige regels, die Dr. van den Tempel daar aan de overzeese staatsdelen wijdt.

Dr. Van den Tempels uitgangspunt is de goedheid van den mens.

De grondstelling van Dr. van den Tempel schijnt te zijn, dat alle mensen van nature ten goede geneigd zijn (blz. 13), althans zo vermoedt men wanneer hij als uitgangspunt niemand anders neemt dan Rousseau om zo doende te komen tot „de schitterende 19-d'eeuwse sociale hervorming", welke „doortrokken was van datzelfde geloof, nl. dat sociale vooruitgang boven alles zou mede betekenen vooruitgang van de menselijke species" (blz. 13), en wanneer hij na een definitie van het begrip „Democratie' (waarover in het vervolg van dit stuk) terstond gezocht wordt naar „de schakel met de wijsbegeerte der encyclopédisten", die — nota bene — „de natuurlijke rechten van den mens geproclameerd hebben" (blz. 22).

Hoe iemand op het ogenblik nog de reeds zo lang verlaten theorie kan houden, dat de mens ten goede geneigd is, is ons een raadsel, maar wij staan hier voor het feit. Wij willen hierin niet verder treden, daar het buiten het bestek van ons onderwerp valt, maar er slechts op wijzen hoe het empirisch americanisme, dat als statistieken- en feitendienst steeds meer de gezonde beredeneerde wijsbegeerte ondermijnt, toch in deze wel juist het omgekeerde laat zien. Inderdaad wij verbazen ons hoe iemand deze verlaten stelling thans nog houdt.

Van den Tempel en Carr.

Het ligt wel voor de hand, dat deze stelling niet de onze is en evenmin die van de grote massa van de mensen, die vechten om de Christelijke beschaving te redden. Zeggen wij dan dat Dr. van den Tempels boek toch zeker de nodige aandacht verdient, dan is het allerminst om zijn leerstellige zijde. In dit opzicht staat het zeker achter bij het boek van Professor Edward H. Carr „Conditions of Peace", hetwelk Dr. van den Tempel met zoveel vrucht blijkt te hebben gelezen („Dagblad Amigoe di Curaçao" van 21 November 1942 wijdde aandacht aan Carrs boek).

Boven het boek van Professor Carr staat het werk van Dr. van den Tempel, in zoverre het wat de practijk betreft ruimer inzicht heeft.

Carrs beschouwende achtergrond is veel sterker, maar in zijn practische uitvoering is Carr teveel Engelsman om in de na-oorlogse wereld niet allereerst de Engelse belangen voor ogen te zien. Deze belangen nopen Groot Britannië wel om mede te werken aan de hervormingen, maar om zelf daarbij de leiding te hebben, instede van deze internationaal georiënteerd te willen zien, zoals Dr. van den Tempel voorstaat.

Dr. van den Tempel wijst terecht op het grote en ruim ontwikkelde onafhankelijkheidsgevoel der Europese volken. Dat dit veelal kleine volken zijn temidden van slechts weinige grote zal naar onze mening de moeilijkheid slechts vergroten.

Kan men komen tot de stichting van een Europees blok? Behoort Engeland erbij? Behoort Sovjet-Rusland erbij? (blz. 80 e.v.).

Welke lampen moeten brandend gehouden worden?

De bizarre titel wekt hierbij veronderstellingen op. Is het de bedoeling van Dr. van den Tempel om temidden

[1]) Lucas 12:35: „Houdt uw lendenen omgord en de lampen brandende".

van een wereld waar als oorlogsreactie thans al geldt: alles omneer en geheel nieuw opbouwen, het andere standpunt in te nemen en te doen uitkomen, dat de lampen brandend gehouden worden, m.a.w. dat geen nieuw licht, maar dat bij het **oude** licht de maatschappij hervormd zal worden? Of is de lamp des Evangelies werkelijk bedoeld? Schaart Dr. van den Tempel zich bij Roosevelt, die niet alleen het Christendom noemt, maar zelfs verklaarde, dat de pauselijke encyclieken richtsnoer voor sociaal herstel moeten zijn?

Rusland en de toekomst.

Behoort ook Sovjet-Rusland bij een te vormen Europees blok? vroegen wij zojuist. Het is in dit verband, dat Dr. van den Tempel uitdrukkelijk verklaart, dat er in Sovjet-Rusland geen lamp brandend gehouden moet worden, want op blz. 229 zegt hij dat hij **hoopt, dat** „wanneer de nieuwe maatschappij (in Rusland) vorm zal hebben erlangd, wanneer de veiligheid des heiligen vaderlands zal zijn verzekerd, wanneer de intellectuelen opnieuw naar de grote en algemene levensvraagstukken zullen zijn getrokken, de lamp van geestelijke en zedelijke vrijheid in Rusland waarlijk **zal worden ontstoken**, zoals in de oude democratieën". Hieruit is reeds te concluderen, een conclusie die elders in het boek bij herhaling bevestigd wordt, dat hij niet alleen geen communisme over Europa wenst, maar zelfs niet voorziet, al geeft Dr. van den Tempel aan Rusland wel een leidende plaats in de internationale samenwerking na de oorlog (blz. 232).

Dr. van den Tempel zegt uitdrukkelijk, dat Sovjet-Rusland na de krijg thuis zoveel vraagstukken zal hebben op te lossen, dat het geen tijd voor politieke inmenging in de andere landen zal hebben. (blz. 234). Een veronderstelling dus, die nogal boud is, omdat zij lijnrecht in strijd is met de doelstelling van wereldrevolutie, zoals door het Communisme voorgestaan.

Hervorming thans reeds beginnen, anders is weer een oorlog te voorzien.

Ziet Dr. van den Tempel dan ook de noodzakelijkheid van een Europese blokvorming, waaraan ook Engeland en Rusland zullen moeten meedoen, omdat anders een te sterke Centraal Europese macht ontstaat (blz. 80), veeleer ziet hij dit in federatief verband, omdat de souvereiniteit der staten — in het al eveneens onder een bijbelse titel gestelde hoofdstuk „Het Heilige der Heiligen" — zoals die gegroeid is in Europa niet kan worden overboord geworpen. Vanzelfsprekend komt Dr. van den Tempel dan op de Volkenbondsgedachte, welke zoals men weet ook nog immer door den Paus voorgestaan wordt en door Pius XII in zijn Kerstrede van 1939 is geformuleerd. Bijbelciterend als steeds — maar thans verkeerd — merkt Dr. van den Tempel op, dat ten aanzien van de te stichten Volkenbond de nieuwe wijn niet in oude flessen (sic) zal moeten worden gedaan (blz. 84). Dr. van den Tempel, van huis uit meer econoom dan politicus, ziet vervolgens allereerst de staathuishoudkundige, financiële en monetaire zijden van zulk een nieuwe Bond en concludeert, dat men reeds thans, gedurende de oorlog (blz. 87) tot de organisatie hiervan zal moeten overgaan om vrede te winnen en de chaos te voorkomen. (blz. 19).

Overheidsbemoeienis in alles de grondslag der Beraamde Economie.

Dr. Van den Tempel schaart zich hier dus doelbewust bij de grote menigte dergenen, die de vestiging van een nationaal en internationaal gezag voorstaan. Wat de staat betreft wordt uitdrukkelijk verklaard, dat het Democratisch Socialisme een sterk staatsgezag in de staat wenst (blz. 249), een gezag dat zich ook in de vorm van overheidsinmenging tot binnen de grenzen van het particulier bedrijf zal moeten uitbreiden (hsfst. 3). Dit laatste valt trouwens binnen het schema van de zg. „beraamde economie", welke naar te voorzien is na de oorlog algemeen gevestigd zal worden. Heeft men in oudere tijden de scholen van physiocratie en mercantilisme gehad, kwam na de industriële omwenteling het liberale stelsel van „Laissez faire, laissez passer" op, iedereen ziet thans wel in, dat dit voorgoed tot het verleden moet behoren. Zoals de industriële omwenteling het productievermogen omhoog stuwde, zo hebben de eerste helft dezer eeuw en in het biezonder de beide wereldoorlogen het verkeer zodanig gepromoveerd, dat latere historici hiervoor misschien de benaming „verkeersomwenteling" zullen kunnen uitdenken. Aan een simpel ontbijt drinkt men Argentijnse koffie, gebruikt men melk uit Canada, heeft men brood uit de eigen buurt en kaas uit Zwitserland, om nog niet te gewagen van de tafellakens, het meubilair e.d. Het spreekt vanzelf, dat dit deugdelijk moet worden gedistribueerd en zoals wij in onze vroegere artikelen reeds hebben uiteengezet wil de „beraamde economie" dit ordenen. Beraamde economie is dus de regelmatige verdeling van de totale internationale productie. Dr. van den Tempel schaart zich aan deze zijde en ziet in zijn Volkenbond ook de instantie die hierin kan bemiddelen. De ontstentenis van een beraamde economie heeft in de tussenoorlogse periode zulk een wanorde doen ontstaan, dat hoewel er van alles voldoende is, toch sommigen armoede lijden, een armoede die in onze tijd veel erger is dan in vroeger tijden, toen de slachtoffers van de armoede een primitief, maar gezond leven leiden in onmiddellijk contact met de natuur.

De beknotte vrijheid en het werkloosheidsvraagstuk oplossen door verkorting van arbeidsdagen en verlenging van vacanties.

Het werkloosheidsvraagstuk staat hiermede in direct verband en hoewel Dr. van den Tempel deze van boven af geregeld wil hebben, moet ook dit naar zijn wel gefundeerde mening tevens in internationaal verband gedaan worden, en wel door de leidende landen gezamenlijk. De toeneming van het productievermogen moet gepaard gaan aan een steeds toenemende koopkracht, gepaard gaan ook aan een steeds uitbreidend aantal van sociale diensten als onderwijs, huisvesting, voorzieningen, vacanties e.d.

Dit alles maakt den mens steeds meer tot een schakel in de grote ketting, iets dat wij betreuren, maar dat vermoedelijk niet te verhelpen zal zijn, omdat door de uitbreiding van nijverheidstempo en verkeer de wereld steeds kleiner wordt. Dr. van den Tempel ziet dit bezwaar ook en zegt, dat sterke verkorting van de arbeidsdagen en verlenging van de vacanties hierin kunnen voorzien. Op zichzelf employeert men hierdoor meer mensen en kunnen diegenen, die vrij zijn in hun vrije tijd compensatie van het te-weinig aan vrijheid gedurende hun werkuren vinden. Het is te hopen, dat bij deze sociale voorzieningen dan ook de nodige gerieven zullen worden getroffen om het reizen te vergemakkelijken, opdat Dr. van den Tempels ideaal: „de nationale bestemming ligt in internationaal milieu" beter tot zijn volheid wasse.

Er is evenwel een categorie mensen, welke nimmer zal passen in dit schema van beraamde economie. Dit zijn de enkelingen of individualisten. Dr. van den Tempel voorziet voor hen (blz. 50) de wilde beroepen. De meeste mensen echter zijn content met een vast inkomen, een behoorlijke werkkring en een zekere mate van vrijheid, waarbij het mogelijk moet zijn iets over te kunnen leggen (blz. 51). Het kapitalistische stelsel echter, dat er een familiekapitaal ontstaat, waar de nazaten tot in het zoveelste geslacht luierend van kunnen leven, moet worden voorkomen (blz.).

Depressie na de oorlog.

Vanzelfsprekend is dit opbouwproces een tijdvorderend proces. Het zal heel lang duren (blz. 126), temeer daar Dr. van den Tempel na de oorlog terstond een algemene depressie voorziet (blz. 137), omdat er een overvloed zal ontstaan door de opgeschroefde productie die niet terstond kan worden ingeperkt, waartegenover juist de koopkracht enorm zal zijn gebonden door armoede, vernieling en hoge belastingen om herstellingswerken te kunnen uitvoeren.

De gedemobiliseerde legers brengen arbeidskrachten aan de markt, wien voor zij in dienst kwamen steeds beloofd is, dat voor hun toekomst werk klaar was. Somber, heel somber is de uitblik, welke Dr. van den Tempel opent voor de na-oorlogse periode. Werkelijk is het hier nodig de Lampen brandende te houden, want wanneer iemand die het weten kan, die op nationaal en internationaal terrein zijn sporen verdiend heeft, die ook thans nog een van de leidende plaatsen bekleedt en die krachtens het vertrouwen van Hare Majesteit zal medewerken aan de wederopbouw van ons Koninkrijk zó somber schrijft, dan is het voorwaar nodig de Lampen brandende te houden. Het is dan gelukkig, dat dit woord niet van Dr. Van den Tempel is, maar van Jezus Christus wiens plaats in het boek van Dr. van den Tempel helaas niet zo naar voren treedt. Vele takken toch van sociale dienst worden opgesomd, maar de kloosters die in een geordende maatschappij even onontbeerlijk zijn als het Godsgeloof voor den enkeling, worden vergeten. Of er zal een Christelijke maatschappij bestaan, waarin wel een groep van mensen zich namens de maatschappij als geheel wijdt aan onderwijs, aan waterstaat, aan het vliegwezen, maar waarin die groep miskend wordt, wier taak het is namens dezelfde maatschappij Gode — den Schepper en Instandhouder van alles — lof en dank te zeggen en Zijn bijstand af te smeken? „Het eerste gebod gebiedt: God allen als den eenen waren God en Opperheer van alles te erkennen".

Terecht zegt Dr. van den Tempel, dat het liberalisme heeft afgedaan, maar ten onrechte vergeet hij, dat in een hernieuwde maatschappij Christus Koning zal zijn. Wij zeggen dit in zulk een verband, dat wij voor elke groep laten om dit Koningschap te denken of te vormen naar de eigen overtuigingen en opvattingen. Wij voerden een voorbeeld aan van de kloosters, ontleend aan onze eigen opvatting.

Dr. van den Tempels definitie van Democratie.

Zeker, Dr. van den Tempel erkent de waarde des Christendoms evenzeer. Dr. van den Tempel toont zich overtuigd Democraat en wat dit is definieert hij op blz. 21: „Democratie is het plan, volgens hetwelk het voor de mensheid mogelijk is te leven in uitgebreide en samengestelde gemeenschappen, terwijl toch voor zover mogelijk, het recht van den enkeling bewaard blijft om te handelen zoals hij meent dat het best is en in overeenstemming met zijn eigen geweten, met andere woorden: om zijn eigen bestemming te voltooien. In principe en binnen de perken van de overeenkomsten wet moet ieder in staat zijn persoonlijke invloed te oefenen op de maatschappij. De gemeenschap moet bestaan uit vrije mensen en haar uiteindelijk doel moet zijn het verschaffen van gelegenheid aan den enkeling om zijn eigen persoonlijkheid te voltooien. Maar ik zou hierbij willen beklemtonen dat deze gelegenheid er voor alle leden van de democratische maatschappij moet zijn, anders is het ideaal zinloos. In zijn diepste zin is het het zuivere Christendom. God heeft den mens naar zijn beeld geschapen". De betekenis van deze laatste Bijbeltext, is ons in dit verband een raadsel.

En op blz. 31: „Hij is een democraat, die zijn persoon wijdt aan een maatschappij, welke vol recht laat wedervaren aan elken individu".

Vrije Pers als correctief tegen uitwassen.

Dr. van den Tempel ziet de moeilijkheden, welke aan de Democratie kleven. Op blz. 26 zegt hij, dat nepotisme en bonzensystem vaak nauw samengaan in de Democratie. Alleen een hoge levensstandaard en een sterke mogelijkheid van vrije meningsuiting kunnen hiertegen helpen. Daarom maken dictators zich steeds zo snel meester van de Pers, zegt Dr. van den Tempel (blz. 28) terecht en hij zou geen minister van een oorlogvoerend land zijn als hij er niet bij verzweeg welk een schijnvrijheid de persvrijheid van vele landen is gebleken te zijn, helaas ook bij ons, waar het behalve tot de instelling van een censuur, gekomen is tot het beschermen van bepaalde personen en groepen, zodat waarschuwingen in de pers tegen misstanden (waarin de rechter later het gelijk der pers zou erkennen) gekomen is tot het verschijningsverbod van een blad.

Millioenen jongelui weten straks niet wat Democratie is.

Dr. van den Tempel ziet behalve bovengenoemde gevaren, nog een nieuw gevaar opdagen in zijn rijke, welbeschreven, maar zo sombere toekomstboek: het gevaar dat wij straks bij de wederopbouw van de maatschappij te doen zullen krijgen met millioenen jongelui, die geen flauw idee hebben van wat Democratie is. Hij wijst op het gevaar van te uitsluitend nationaal ingestelde propaganda, welke de grondslag legt, waarop straks die doctrine zal kunnen wassen, welke wij thans bij de Duitsers zullen uitroeien: de idee, dat het eigen volk toch feitelijk het beste volk ter wereld is.

Geen overdrijving van nationalisme.

De nationale propaganda herinnert ons op het ogenblik aan jaren uit de regering van Willem I, toen de tiendaagse veldtocht ook zulkeen stoot gaf aan goedkope nationale letterkunde. Het is daarom goed, dat een man als Dr. van den Tempel thans een nationaal werk schrijve, terwijl hij reeds bij voorbaat zegt, dat alle hervormingsplannen slechts tot hun recht kunnen komen, wanneer zij ontwikkeld worden in internationaal milieu. Inderdaad, dwaas zou het zijn zich bij een zich steeds verengende wereld op te sluiten binnen grenzen. In Internationaal milieu — waarin Dr. van den Tempel op blz. 73 en 232 Sovjet-Rusland in een leidende positie ziet — moet het komen tot een wederopbouw. De eenheid der Verenigde Volken is kunstmatig, zegt Dr. van den Tempel en het is goed dat hij zulks opmerkt, want wij moeten niet zo onwijs zijn, die voor de toekomst bestendigd te zien.

Wellicht vergeet Dr. van den Tempel hierbij de mogelijkheid van de voortzetting van de vooroorlogse geheime diplomatie, welke thans zo tot bloei is gekomen en welker gekonkel en geïntrigueer op den duur toch weer tot onheilen zal moeten leiden.

Dit is in zekere zin een handelsoorlog en de uitkomst zal leren, hoe de beraamde economie zich precies ontwikkelen zal.

Het beginsel van vrije handel heeft afgedaan, dat is — hoe ideaal ook — in de practijk niet meer uitvoerbaar. Protectie in vooroorloogse zin, d.w.z. met de bedoeling de nationale economie te bevoordelen, zal gelukkig tot het verleden behoren, wordt in hoofdstuk 3 uiteengezet.

In de politiek zal het partijwezen moeten gehandhaafd blijven, al zullen uitwassen hiervan moeten worden uitgesneden. Bij het aanvaarden van de verantwoordelijkheid voor de nationale bestemming, zal men de eigen belangen van het land wel moeten bewaren, maar veel meer dan voor de oorlog, toen het internationalisme veeleer stond voor een defaitistisch humanisme zonder enige principiële grond, zal men bij de wederopbouw moeten zien, hetgeen juist door Katholieke politici in vele landen steeds zo kloekmoedig naar voren is gebracht, juist bij deze nationale wederopbouw zal men moeten beseffen, dat hartelijke en blijvende internationale verstandhouding nodig is, omdat de blijvende belangen van de gehele mensheid immers ook de voornaamste belangen van elke natie afzonderlijk zijn.

Teneinde die belangen te vinden is het advies van Dr. van den Tempel het enige lichtpunt in zijn sombere boek: hervorming niet bij nieuwe verlichting, maar bij de brandend te houden lampen van het Evangelie.

CURAÇAO

PROFESSOR FAGGINGER AUER VERTROKKEN.

Hedenmorgen om 8 uur heeft Professor Johannes A. C. Fagginger Auer Curaçao verlaten. De Professor vliegt naar Miami vanwaar hij zal doorreizen naar New York. Geruime tijd nam de Professor hier de werkzaamheden waar van Ds. Carel Th. Steenstra, die nog in de Verenigde Staten toeft.

Op het vliegveld waren niettegenstaande het vroege uur aanwezig: de Adjudant van den Gouverneur, de Leden van de Kerkeraad, Ds. Johannes Mietes, Frater M. Radulphus, Dr. Carl. F. Gronemeijer, Dr. Wybojan Goslinga, Ir. Johannes F. Groote, Ir. Carel A. Willemse, Dr. Willem W. de Regt, de Heer F. J. J. Corver, de Heer Arnold Kreps en verschillende andere persoonlijke vrienden van den Professor. De meeste Heren waren vergezeld van hun Dames.

Professor Auer onderhield zich vóór het vertrek nog met zijn verschillende nieuwe vrienden, die hij hier leerde kennen, en nam van elk afzonderlijk afscheid. Roepen wij van deze plaats den Professor een hartelijk tot weersziens toe.

ONTVANGST R. K. ZEEMANSHUIS.

Naar aanleiding van het twaalf en een half jarig bestaan van het R. K. Zeemanshuis, Klipstraat ter Overzijde, zal het Bestuur van het Apostolaat ter Zee: afdeling Curaçao, recipiëren op Vrijdag 29 October as. des namiddags van 17 uur tot 18.30 uur. De aanwezigheid van alle medewerkenden aan het Zeemanswerk zal dan door het Bestuur zeer op prijs gesteld worden.

Na afloop van de ontvangst zal er gelegenheid zijn om te dansen. Ook vrienden en kennissen der medewerkenden zijn van harte welkom.

HET BOEK VAN HISS.

Bevriende zijde gaf ons inzage van enkele prenten, zoals die in het nu toch werkelijk binnenkort hier te verwachten boek „Netherlands America" van Philip Hanson Hiss zullen worden gepubliceerd.

De foto's zijn schitterend. Hiss is een goedkope fotograaf. Wij zagen enkele stadsgezichten van Willemstad, het landhuis Santa Barbara, een cunucu-hut, een werf te Kralendijk, een aloe-veld in het gebiedsdeel Bonaire, het Fort Amsterdam op St. Martijn, een Isla-foto, de Phosphaat-onderneming te NewPort, een foto van de Noordkust,de Havenmond (zoals alleen de Gouverneur die ziet, de foto is uit Zijn paleis genomen) enz. Vol belangstelling zien wij uit naar het boek, dat 64 bladzijden met zulke mooie foto's zal hebben. Voor wie het nog niet weet: het formaat is kleiner dan het boek van Bali, het is gewoon boekformaat geworden, wellicht als gevolg van papierrestricties.

„PAX".

Het Apostolaat ter Zee afd. Curaçao en de Militaire Vereniging „St. Christophorus" hebben voor de zeelieden en militairen een gebedenboekje uitgegeven, dat als een oorlogsuitgave wordt aangeduid. De kerkelijke kalender, die achter in het boekje staat, loopt tot het jaar 1950. Hopenlijk is de oorlog echter vroeger beëindigd.

De uitgevers achten hun doel volledig bereikt als de inhoud der zeeman en den militair nader tot God brengt. Wij hopen van harte dat deze schone wens vervuld worde en dat de zeeman en militair onverbloedige geestelijke troost moge vinden in dit gebedenboekje, en dat het Pax d.i. vrede moge brengen aan de zielen.

LIGA EUCARISTA.

Gisteravond werd in de kerk van Pietermaai, ter gelegenheid van het 22-jarig bestaan van de Liga Eucarista, een pontificaal Lof opgedragen. Meer dan 200 mannen woonden het lof bij. Z.H.E. Mons. P. I. Verriet O. P. heeft een preek gehouden over de geloofscrisis in de moderne tijd.

Verder spoorde ook de Directeur van de Liga Eucarista, Pater Phillippus Offermans O. P., de leden aan om op Christus Koning ter Heilige Tafel te naderen.

WERELDNIEUWS

MISSIEDAG IN MADRID.

Kolonisatie van Zuid-Amerika was allereerst om het Geloof te brengen.

De Katholieken vulden gisteren de kerken van Madrid ter gelegenheid van de Missiedag. Pers en radio gaven verslagen van preken, welke handelden over de missies, en prezen het werk dat de Spaanse missionarissen in Zuid-Amerika en andere delen van de wereld gedaan hebben. De predikanten wezen er op, dat de Spanjaarden minder geld voor de missies hebben bijgedragen dan andere landen hoewel Spanje — zo zeiden zij — er prat op kon gaan een belangrijke aandeel in het missiewerk te hebben gehad.

De dagbladartikelen hadden het vooral over de „Spaanse expedities naar Zuid-Amerika, voornamelijk om er den heidenen het Christelijk Geloof te brengen". Men noemde o.a. „de instructies die sedert het begin door de Katholieke vorsten werden gegeven aan Columbus en andere caballeros". Er werden geen biezonderheden verstrekt van de kerkcollectes, doch naar vermeld zijn dit jaar grotere sommen gegeven dan het vorig jaar (Madrid, (AP) 25.10).

WEERSTAND LUIK.

Wij hebben vernomen, dat men in een voorstad van Luik de lijken van twee personen, Desiré Horrent en Henri Boinem, heeft gevonden.

Maandagavond werden zij per auto weggevoerd door mannen, die beweerden, dat zij tot de politie behoorden.

Zij werden vermoord en hun lijken werden op de openbare weg geworpen. Dit nieuws heeft een grote opschudding teweeggebracht in de stad Luik, waar deze moord beschouwd wordt als een wraakneming der rexisten (Waalse fascisten).

Désiré Horrent was lid van de Kamer der Volksvertegenwoordigers en hij bestuurde het blad „Le Journal de Liège". Hij stond bekend voor zijn vaderlandsliefde.

Gedurende de oorlog 1914 — 1918 werd hij alreeds wegens zijn bedrijvigheid naar Duitsland als politieke gevangene gedeporteerd. Op 9 Mei 1940, daags vóór de inval der Duitsers in België, had hij aan de Consuls van Frankrijk en van Groot-Brittannië de ambulance en de „groupe électrogène" overhandigd, welke door de patriotische maatschappijen van Luik aan de „Gekwetsten van de Frans-Engelse legers" werden geschonken.

Henri Boinem, onderwijzer te Luik, was inzonderheid in de philanthropische kringen gekend. Hij was de voorzitter van het werk „Le Blouet" en de stichter van het „Home du Grand Air".

De Duitsers hebben verklaard, dat er tot nu toe geen enkel spoor van de moordenaars werd ontdekt.

DIVISIE 376 VERPLAATST.

Een door de Russen krijgsgevangen gemaakte Duitsers deelde mede, dat zijn divisie (No. 376) onlangs van Nederland naar het Russische front was gebracht.

Buitenland.

PAUS EN BISSCHOPPEN WERKEN VOOR DE VREDE.

De radio van het Vaticaan deelde mede, dat Zijne Heiligheid de Paus Zijn pogingen tot het nader brengen van de vrede in de wereld heeft vergroot, terwijl andere berichten bekendmaakten, **dat de Katholieke Bisschoppen van Duitsland en Noord-Italië van plan zijn conferenties te beleggen waarvan het doel niet bekend is.**

Uit neutrale bronnen zijn de laatste dagen berichten gekomen, volgens welke de Paus besprekingen heeft gevoerd met de Noordamerikaanse, Britse en Franse Gezanten in het Vaticaan waar de Heilige Vader practisch de gevangene is van de Duitse S.S.-troepen.

Dit leidde tot bespiegeling over de mogelijkheid, dat Rome tot „open stad" zal worden verklaard.

In een lichte afwijking van de gewone uitzendingen zeide de radio van het Vaticaan hedenavond, dat volgens een artikel in de „Osservatore Romano", „de Heilige Vader de laatste tijd nog Zijn pogingen vergroot heeft om te komen tot het ogenblik waarop de regenboog van vrede wederom de aarde zal omspannen, wanneer onmin en haat verdwenen zullen zijn en allen wederom kunnen samenwerken voor het algemeen welzijn". De radio van het Vaticaan zeide, dat Cardinaal Schuster van Milaan de Bisschoppen van Lombardije voor een conferentie heeft bijeengeroepen.

Dit is de eerste maal dat de naam van Schuster genoemd werd sedert ontvangst van de berichten uit Caïro en Zwitserland volgens welke hij in verzekerde bewaring zou zijn gesteld door de nazies omdat hij de anti-kerkelijke maatregelen van de Duitse militaire overheid in Noord-Italië veroordeelde.

Tevoren had de Duitse radio medegedeeld, dat de Katholieke Bisschoppen in het Reich een conferentie in Berlijn zouden houden omstreeks begin December; dit zal hun tweede conferentie van het jaar zijn.

Welke precies de betrekkingen tussen den Paus en zijn ongewenste „beschermers" zijn, blijkt niet uit de talloze berichten uit verschillende bronnen. De Duitsers zeiden in hun propaganda-uitzendingen tot de wereld, dat de Heilige Vader volkomen vrijheid bezit; dit kwam na het laken van de nazies door twee vooraanstaande Katholieke Bisschoppen — Spellman en Downey — voor het practisch gevangen houden van den Paus. De meeste berichten zijn het erover eens, dat de Duitsers trachten den Paus naar Noord-Italië te brengen doch dat Hij in dit weigert. Het laatste gerucht uit Lissabon, dat door de „Evening Standard" werd vermeld, luidt, dat er een grote mogelijkheid is, dat de Heilige Stoel zal worden ontruimd en de Paus zich naar Toledo zal begeven. (Londen, (AP) 25.10).

NIEUWE ENCYCLIEK.

Gedateerd 30 September (feest van St Hieronymus) heeft Zijne Heiligheid een nieuwe Encycliek uitgegeven genaamd „Divine Afflante Spiritu". Deze encycliek werd uitgegeven ter gelegenheid van de 50e verjaardag van Leo XIII's encycliek „Providentissimus Deus", welke de Bijbelstudie promoveerde.

De nieuwe encycliek beklemtoont het belang der Bijbelstudie nogmaals en eindigt met erop te wijzen, dat dieper gaande studie van de Heilige Schrift zo nodig is ook voor den gewonen gelovige. Zijne Heiligheid wenst, dat het volk steeds meer vertrouwd gerake met de Bijbel door lectuur, preek, pers enz. De Paus besluit met Sint Hieronymus' woord, dat „onbekendheid met de Heilige Schrift, onbekendheid met Christus betekent.

Na de pasgeleden uitgekomen Encycliek „Mysticí Corporis" van 29 Juni 1943 is deze nieuwe encycliek dus wel zeer spoedig.

EEN DUITS VERHAALTJE.

Het Duitse Hoofdcommando publiceerde biezonderheden van een „plan van Maarschalk Badoglio" om Hitler en Mussolini te ontvoeren en aan de Geallieerden uit te leveren. De Duitse radio beweerde, dat het plan werd ontdekt onder buitgemaakte militaire documenten.

Het DNB zeide, dat de „documenten" door het Duitse Hoofdcommando werden verstrekt aan de „Voelkischer Beobachter", het voornaamste partijblad van de nazies. Hierin wordt dan de „samenzwering" onthuld, waarbij zowel Koning Victor Emmanuel als Maarschalk Badoglio plannen beraamden om Hitler en Mussolini aan de Geallieerden uit te leveren.

Het DNB haalt het volgende aan uit de documenten: „Badoglio vroeg den Italiaansen militairen attaché om een bezoek te brengen aan den Führer in zijn Hoofdkwartier en hem in naam van den Koning te vragen om naar Italië te komen teneinde met den Koning en de Badoglio-regering de maatregelen te bespreken voor een krachtiger verzet tegen den gemeenschappelijken vijand".

Het DNB voegde hieraan toe: „De uitnodiging werd afgeslagen. Het werd tijd dat omtrent de uitlevering van den Duce werd beslist. Thans is bekend, dat de Koning en Badoglio met den vijand onderhandelden om den Führer en den Duce in zijn handen te brengen. Badoglio en de Koning hadden het mis door te geloven, dat hun dubbelhartigheid voor het Duitse Hoofdcommando verborgen was gebleven".

De verklaring maakte ook nog bekend, dat zelfs vóór de bekendmaking van de Italiaanse overgave drie Italiaanse divisies gestationneerd werden aan de grens om weerstand te bieden aan de Duitse eenheden bij hun opmars in de vallei van de Adige op 7 September. Dit was gedaan in opdracht van Generaal Mario Roatta, het Italiaanse Stafhoofd. Roatta zit thans in de Badoglio-regering niettegenstaande de protesten van Joegoslaven en Hellenen.

De verklaring van het Hoofdcommando zeide, dat Italië's plan om Duitsland in de steek te laten duidelijk werd aan Berlijn bij de conferentie van 15 Augustus te Bologna tussen Maarschalk Rommel, Generaal Roatta en hun ondergeschikten. Generaal Roatta zou onbewust de Italiaanse plannen te kennen hebben gegeven door voor te stellen dat slechts Italiaanse troepen Rome zouden bezetten alsook alle grote havens en alle passen naar Duitsland, Frankrijk en Croatië waardoor de Duitsers Italië zouden kunnen binnenkomen. Het Duitse Hoofdcommando zeide, dat de Duitse Generaals niet lieten blijken dat zij Roatta's bedoelingen doorzagen.

MACARTHURS VLIEGTUIGEN BOEKEN NIEUWE SUCCESSEN.

Het Hoofdkwartier van Generaal Douglas MacArthur in het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan maakt bekend, dat nieuwe klappen zijn toegebracht aan de Japanners bij luchtaanvallen, welke tijdens het weekeinde op de Japanse basis te Rabaul werden gedaan.

123 Japanse vlegtuigen werden er op de grond vernield en vele andere zijn beschadigd. Ongeveer 45 Japanse vliegtuigen werden in luchtgevechten neergeschoten.

Nabij de kust van Nieuw Britannië boorden de Geallieerde vliegers nog een Japanse torpedojager en vijf Japanse koopvaardijschepen in de grond.

Ongeveer 300 Geallieerde vliegtuigen namen aan de aanvallen op Rabaul deel. Hiervan worden slechts 4 vermist.

Bij aanvallen op de Japanse luchtbasis op het eiland Bougainville werden 20 Japanse vliegtuigen vernield.

JAPANSE DUIKBOTEN BIJ ONTRUIMING VAN KISKA VERNIELD.

Vice Admiraal Thomas Kinkaid, Bevelhebber van het Aleoeten-gebied, maakte bekend, dat „nogal wat" Japanse duikboten tot zinken werden gebracht door Noordamerikaanse torpedojagers toen de vijand zijn garnizoen van Kiska ontruimde.

Kinkaid beschreef op een persconferentie de onderneming om de Japanners van de Aleoeten te verdrijven. Hij vertelde hoe een strijdmacht van topedojagers Kiska omsingelde en gaf uitdrukking aan de hoop, dat enkele der vernielde Japanse duikboten „vol vluchtelingen" zaten. Vice Admiraal Kinkaid bevindt zich op het ogenblik in Washington alvorens hij zijn nieuwe werkzaamheden als Bevelhebber der vlootstrijdkrachten in het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan gaat aanvaarden. Hij volgt Vice Admiraal Arthur Carpender op, die Bevelhebber is geworden van het 9e marine-district met Hoofdkwartier te Great Lakes in Illinois.

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ VAN NOORD-AFRIKA.

„Patrouilles van het 5e leger drongen krachtig vooruit en de posities worden over het algemeen langs het gehele front vooruitgeschoven. Francolise, Raviscanina en Rotenza zijn veroverd. De troepen van het 8e leger leverden succesrijke patrouillegevechten en vorderden over moeilijk terrein. Onder de plaatsen, die genomen werden, behoren Boiano, Rochetta, Spinete, Petralla en Calata.

Het vliegveld te Povdonika in Joegoslavië werd gisteren door middelzware bommenwerpers en lange afstands gevechtsvliegtuigen van de Noordwestelijke Afrkaanse luchtmacht aangevallen. Tijdens de nacht van 24 op 25 October vielen middelzware en lichte bommenwerpers alsook gevechtsbommenwerpers de verkeersmiddelen ten Noorden van het gevechtsgebied aan de Oostelijke en Westelijke kusten aan. Het vliegveld Tarquinia ten Noord-Westen van Rome werd ook aangevallen. Twee onzer vliegtuigen worden vermist." (Geallieerd Hoofdkwartier in Algiers. (AP) 26.10).

JOEGOSLAVISCH COMMUNIQUÉ.

„In Bosnië hebben eenheden van de 17e divisie onder bevel van Kolonel Manditsj na hevige gevechten, welke 12 uren duurden, Vares-Maydan veroverd tussen Vares en de Breza-mijnen. Er werden 2 spoorwegstations vernield. De vijand leed verliezen in manschappen en materiaal. Eenheden van de 17e divisie braken in de versterkte stad Brcko op de rechteroever van de rivier de Sava door en veroverden haar.

Deze plaats werd verdedigd door 5000 vijandelijke soldaten. Later, toen de Duitsers 20.000 man als versterking aanvoerden uit Serbië, moesten de partigenoten zich terugtrekken voor het overwicht van den vijand in manschappen en materiaal, vooral vliegtuigen.

In Montenegro nabij Andriyevicz sloegen eenheden van het 2e corps verschillende aanvallen van de Duitsers, gesteund door Albaanse huurtroepen, af. 250 Vijandelijke officieren en manschappen werden gedood. In Dalmatië nabij Vrgorac (ongeveer 30 kilometer ten Zuid-Westen van Mostar) werden alle vijandelijke aanvallen met succes afgeslagen. Aan andere fronten vonden plaatselijke gevechten plaats" (Londen, (AP) 26.10).

AANVALLEN OP FRANKRIJK.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart gaf het volgende communiqué uit:

„Hedenmorgen hebben Typhoon bommenwerpers, begeleid door gevechtsvliegtuigen, het vliegveld Cherbourg-Maupertus aangevallen. In de namiddag bombardeerden Typhoons het electrisch station te Caen. Later bombardeerden Mitchells van de Royal Airforce en **vliegtuigen van de Nederlandse Koninklijke Marine** het vliegveld te Brest-Lanveoc.

Escadrilles van Spitfires en Typhoons begeleidden en beschermden de bommenwerpers. Andere Spitfires voerden als steun vluchten uit boven een groot gebied. Van deze verrichtingen worden 6 onzer vliegtuigen, waaronder 2 middelzware bommenwerpers, vermist; de bemanning van een der bommenwerpers bevindt zich evenwel in veiligheid".

De vliegers, die van Brest-Lanveoc terugkeerden rapporteerden, dat voltreffers werden geplaatst op hangars en andere gebouwen alsook op het vliegveld zelf. Zich een weg zoekende door een intensief afweervuur joegen laagvliegende toestellen kanonkogels in de electrische centrale van Caen. Vervolgens zetten zij de tocht voort om een trein op de soorlijn van Mezidonken te bestoken. Er werden vele treffers gemeld. Men ondervond geen weerstand van vijandelijke gevechtsvliegtuigen. (Londen, (AP) 25.10).

GEVECHT MET DUITSE E-BOTEN.

De Britse Admiraliteit deelde mede, dat Britse lichte vlootstrijdkrachten 4 Duitse e-boten in de grond hebben geboord en 7 hebben beschadigd uit een strijdmacht van 30, welke in de nacht van 24 October voor de kust van East Anglia ontmoet en bestreden werd. Er ontstond een felle slag toen de e-boten een convooi aanvielen. Alle Britse schepen keerden veilig naar hun bases terug (Londen, (AP) 26.10).

GENERAAL BERGERET GEARRESTEERD.

Van betrouwbare zijde wordt medegedeeld, dat het Franse Nationale Comité opdracht heeft gegeven tot de arrestatie van Generaal Jean Marie Bergeret, vroeger Minister van Luchtvaart van Vichy, op beschuldiging van verraad en samenwerking met den vijand, misdaden tegen de veiligheid van de staat (Algiers, (AP) 26.10).

LUCHTAANVAL OP STYRIË.

De Duitse radio zeide, dat Geallieerde bommenwerpers Styrië in het Zuidoostelijk deel van Oostenrijk omstreeks het middaguur hebben aangevallen. De vliegtuigen trokken voordeel uit het wolkendek (Londen, (AP) 25.10).

ALLERLAATSTE NIEUWS.

— **Het Franse** cabinet kwam bijeen onder voorzitterschap van Pétain. Laval deelde mede, dat het absoluut noodzakelijk is om meer wapenen van de Duitsers te krijgen teneinde de Franse guerrillero's te bestrijden.

— **De Spaanse** vissersschoener „Fina" zette 49 schipbreukelingen van een Duits koopvaardijschip, dat blijkbaar in de Atlantische Oceaan door een Britse duikboot werd getorpedeerd, te Vigo aan land.

— **Volgens de radio** van Tokio zeide Premier Tojo voor de Japanse Landdag: „Niettegenstaande Badoglio's schandelijk verraad is de zekerheid van een overwinning voor de as niet in het minst aangetast". De Premier zeide verder: „Er is niet de minste twijfel aan, dat de overwinning voor ons zal zijn".

— **Een communiqué** van New Delhi meldt, dat Liberators van de Raf Maandag het centraal station van Rangoen hebben aangevallen. Akyab werd eveneens gebombardeerd. Te Akyab werden ontploffingen in de stad gezien en er werden grote branden gesticht.

De gehele dag deden Vangeange duikbommenwerpers en Hurricanes en Mohawk gevechtsbommenwerpers uitgebreide aanvallen op de vijandelijke stellingen in het gebied van Kalemyo. In de afgelopen nacht vielen Wellingtons het spoorwegstation van Sagain aan. De meeste bommen vielen in het doelgebied en er werden branden gesticht nabij de steiger en ten Westen van het station. Geen enkel vliegtuig word vermist.

— **Een Duitse militaire zegsman** beschreef de slag in de Dnjepr-bocht als van „beslissend belang" voor de krijg aan het Oostfront. Hij zeide: „Niemand kan zeggen hoe de slag zich zal ontwikkelen of hoe lang hij zal duren": De zegsman beschouwde de gehele sector tussen Krementsjug en Melitopol als een enkele slagzone Hij beweerde, dat de Duitse terugtrekkingen ordelijk voortgang hebben en dat de nazies nog reserves hebben om de Russische opmars tegen te gaan.

BEKENDMAKING.

Op grond van de tijdelijk eenigszins verbeterde flesschen-situatie, kan de uitvoer van ledige bierflesschen tot een hoeveelheid van 250.000 stuks worden toegestaan.

Belanghebbenden gelieve zich schriftelijk tot het Crisis Bureau alhier, te wenden, onder opgave van de maximum-hoeveelheid uit te voeren ledige bierflesschen.

Aanvragen zullen tot en met 30 October 1943 in behandeling worden genomen.

De Gezaghebber van Aruba
WAGEMAKER.

Openbare Bekendmaking.

De Algemeen Militair Commandant in Curaçao;

gelet op de artikelen 3 en 4bis van de Proclamatie van den 10den Mei 1940, houdende bepalingen betreffende het Militair Gezag, de bevoegdheden van den Procureur-Generaal en de instelling van een Bijzondere Rechtbank in Curacao gedurende den Staat van Beleg (P. B. 1940 No. 38), zooals deze onder anderen aangevuld is bij de Proclamatie van den 20sten Juli 1940 (P. B. 1940 No. 82).

MAAKT BEKEND,

dat hij met ingang van den 25sten October 1943 het vliegveld HATO op Curacao tot MILITAIR TERREIN verklaart en dat de volgende regelen moeten worden gevolgd om toegang tot het te verkrijgen:

1. Alle auto's zijn verplicht voor onderzoek te stoppen bij de wacht post van U. S. A. Militaire Politie indien zij HATO vliegveld willen binnenrijden of verlaten.
2. Huurauto's en particuliere auto's ontvangen van den schildwacht bij het binnenrijden een kaart waarop staat „K. L. M. VISITORS" of „VISITORS". De eerstgenoemde kaart geeft alleen toestemming tot parkeeren op het K. L. M. parkeerterrein; de laatstgenoemde geeft to stemming naar het vliegveld te rijden. Deze kaarten moeten bij het verlaten van HATO weder aan den schildwacht worden afgegeven.
3. De tijd door te brengen op het vliegveld moet bij binnenkomen worden opgegeven en mag niet worden verlengd.
4. Personen welke een bezoek willen brengen aan het U. S. Army personeel moeten eerst met de te bezoeken persoon telefonisch in contact treden, d. m. v. den telefoon van het wachthuis alvorens zij tot het vliegveld worden toegelaten.

Willemstad, 23 October 1943.

De Algemeen Militair Commandant voornoemd,
C. J. Baron van Asbeck.

BEKENDMAKING.

De Gezaghebber van het eiland Aruba maakt bekend, dat met ingang van den 21sten October de volgende maximumprijzen voor dit eiland zijn vastgesteld:

Soda water per flesch	f. 0 15
Coca Cola „ „	f. 0,15
Pepsi Cola „ „	f 0,15
Andere Coladranken en limonade per flesch	f. 0,20

DE GEZAGHEBBER VAN ARUBA,
WAGEMAKER.

Nederland.

PLANNEN VOOR DE LAGE LANDEN.

„Knickerbocker Weekly" schrijft: Ernest McKinley Fisher is benoemd tot Voorzitter van het Gebiedscomité om de plannen in verband met de Noordamerikaanse werkzaamheden in de Lage Landen na de oorlog te coördineren, aldus maakte het Noordamerikaanse State Department de vorige week bekend.

Het comité komt overeen met dat welk voor Nederlands Oost Indië gevormd werd, waarvan Charles P. Taft tot Voorzitter werd benoemd. Het zal volledige plannen en programma's maken met betrekking tot de bevoordrading en andere economische vraagstukken welke de Verenigde Staten waarschijnlijk zullen moeten helpen oplossen. Er zijn nog geen andere leden genoemd.

Fisher, een econoom, heeft dikwijls de Noordamerikaanse Regering gediend als raadpleger ten aanzien van verscheidene economische problemen.

HET MUNTVERDRAG TUSSEN NEDERLAND, BELGIË EN LUXEMBURG.

De G.P.D. schrijft:

Wij hebben reeds medegedeeld dat het Munt-stabilisatie verdrag tussen Nederland, België en Luxemburg is getekend waarbij Stabilisering van de verhouding van de munt dezer drie landen (volgens de vooroorlogse verhouding) is vastgesteld. Aan de tekst van dit verdrag zijn nu nog het volgende ontleend:

„De Nederlandse regering enerzijds en de Belgische en Luxemburgse regeringen beide gebonden door haar economische Unie van 25 Juli 1941 — anderzijds, ondertekenden heden een financieel verdrag waarvan zij geloven dat het een gunstige invloed zal hebben op de ontwikkeling van de handel na de oorlog.

Volgens de beginselen van de vrije economische verhoudingen, zoals deze zijn neergelegd in artikel 7 van de leenpacht-overeenkomst die beide partijen hebben ondertekend, hebben zij gedurende enige tijd de mogelijkheden bestudeerd van het leggen van een grondslag voor nauwer economische samenwerking na de oorlog. Zich realiserend dat beperkingen op het gebruik van vreemde muntsoorten een van de voornaamste hinderpalen vormt voor de internationale handel zijn beide partijen overeengekomen haar munten, benodigd voor haar onderlinge relaties; tot elkanders beschikking te stellen. Op deze wijze zal de uitwisseling van goederen, ongehinderd door onvoldoende verschaffing van ruilmiddelen, kunnen plaats hebben".

Aldus luidt een deel van het verdrag dat verder nog verklaart, dat gehoopt wordt dat deze stap een eerste zij, mede ten voorbeeld voor een verdere ontwikkeling in deze richting, waaraan ook andere staten zullen deelnemen.

Uit Washington komt inmiddels de mededeling dat het departement van financiën van de Verenigde Staten van Amerika dit verdrag ten zeerste toejuicht als „een toepassing van goede nabuurpolitiek welke grote beloften bevat voor het economische, zowel als politieke herstel in de wereld". Ook in andere termen heeft Washington zijn instemming met dit verdrag — waarvan het onmiddellijk vanwege de Nederlandse, Belgische en Luxemburgse diplomatieke vertegenwoordigingen in kennis werd gesteld — te kennen gegeven. De Engelse pers juicht deze overeenkomst ten zeerste toe.

EEN VECHTJAS.

Officier E. Bakker, 34 jaar, is benoemd tot commandant van het Nederlandse bombardementseskader in Engeland. Bakker is sedert de Duitse invasie druk in de weer. Hij vloog in Java, waar hij werkzaam was bij generaal Wavells staf te Bandoeng. Daarna ontkwam hij naar Australië waar hij de Nederlands-Indische luchtmacht mede hielp opbouwen. Vervolgens ging hij snel naar Engeland, waar hij snel promotie maakte. Hij draagt het Nederlandse vliegerkruis met ere.

SEYSS ALS VOLENDAMMER.

Schrijver Jan de Hartog heeft te Londen in een bijeenkomst van de vereniging „Pro Patria" waar ook Hare Majesteit de Koningin aanwezig was, verteld over de Nederlandse kunstenaars onder de bezetting.

Hij vertelde dat de bezetters al het mogelijke in het werk hebben gesteld om de Nederlandse toneelspelers en schrijvers tot samenwerking te bewegen, doch met uitzondering van slechts enkelen hebben zij weerstand geboden aan alle soorten verleiding en zeer velen hebben zelfs zeer grote offers moeten brengen. Vooral toen de antijoodse maatregelen werden genomen was iedere kans op samenwerking verkeken, en ging het hard tegen hard.

De Hartog vertelde hoe in het begin belangrijke Nederlandse kunstenaars op een groot avondfeest ten huize van den Rijksstadhouder werden uitgenodigd en hoe Seyss Inquart en zijn vrouw hen daar in Volendams costuum ontvingen, een Duitse „fijngevoeligheid" om te tonen hoe goed die brave Duitsers het wel met Nederland voorhadden. Maar zelfs dat fijnzinnige gebaar hielp niet".

DAT KAN BEST ZIJN.

Het Nationale Dagblad, vertoornd om het feit, „dat een groot deel van de Nederlandse pers onbewogen bleef over de anti-nazie daden in Nederland" heeft een ernstig beroep op het Departement van Volksontwikkeling gedaan om de redacteuren van deze bladen onmiddellijk te ontslaan.

Het blad schrijft nog: „vele redacteuren toonden zulk een verschrikkelijk gebrek aan fatsoenlijk-denken dat men zich onwillekeurig afvraagt of deze schrijvertjes misschien wachten op de spoedige aankomst van Gerbrandy en zijn gezelschap".

GEEN MISDAAD ZONDER STRAF.

Vertegenwoordigers van zeventien geallieerde mogendheden (waaronder Nederland) hebben de laatste hand gelegd op een bijeenkomst in het Britse Ministerie van buitenlandse zaken, aan de instructie voor de Internationale Commissie tot onderzoek naar oorlogsmisdrijven.

Naar wij reeds berichtten heeft Dr. J. M. de Moor in deze Commissie zitting als Nederlands afgevaardigde.

GENERAAL VAN OYEN.

Generaal-Majoor L. M. van Oyen is bevorderd tot Luitenant Generaal.

L. J. DIETERS TERECHTGESTELD.

Weer is een Nederlands patriot, **Louis Jan Dieters**, „wegens sabotage" terechtgesteld.

OPVOLGER VAN DR. HART.

Tot Voorzitter van de Commissie voor Nederlands-Indië, Suriname en Curaçao van de missie Steenberghe is, in stede van Wijlen Dr. G. H. C. Hart, benoemd Dr. D. Crena de Jongh.

ROSKAMS OPVOLGER.

P. Tammens, N.S.B. Burgemeester van Groningen is, in plaats van den ontslagen Roskam, benoemd tot „leider van de landstand". Tot zijn plaatsvervanger: B. J. Bierma.

TWEE NEDERLANDSE VLIEGERS VERONGELUKT.

Twee Nederlandse vliegers zijn te Jackson verongelukt: Kapitein F. A. A. M. Janssens en Luitenant G. H. Grijsen.

TIMOR GEBOMBARDEERD.

Verschillende plaatsen op Timor zijn vannacht door Geallieerde vliegers heviglijk gebombardeerd.

LOUIS M. HERMANS OVERLEDEN.

Het Sociaal-democratische oud-eerste kamerlid Louis Maximiliaan Hermans, die vroeger (compleet met brede flambard, flapdas en sik). De schrik der „Bourgedisie" was en door haar „De rode duivel" werd genoemd, doch die later een rustig en bezadigd wethouder van Arnhem was, is in die stad — 82 jaar oud — overleden.

BRUGGEHOOFD VAN WEST-EUROPA.

In het jongste nummer van (het Londense) „Vrij Nederland" wordt in het hoofdartikel bepleit dat naast de monetaire verbindingsovereenkomst tussen Nederland, België en Luxemburg, ook een gezamenlijke buitenlandse politiek gevoerd worde, zij het geen regelrechte militaire alliantie. Wel wordt militaire samenwerking zeer wenselijk geacht, daar een bevolking van 18.000.000 tot meer in staat is dan twee van 9.000.000, onafhankelijk van elkaar. Het blad ziet thans reeds de mogelijkheid van „kwade stormen uit het Oosten" tegen de lage landen onder het oog, en het wil deze lage landen tot het toekomstige sterk-verdedigde bruggehoofd van West-Europa maken.

OP HUN POST IN DE LUCHT.

De eerste in de Verenigde Staten geoefende Nederlandse vliegtuigbemanningen zijn thans doende van Australië uit de Japanners te bestrijden. Zij hebben reeds enige aanvallen uitgevoerd op Japanse bases van Koepang op Timor tot Kaimana in Nederlands Nieuw Guinea. Tot deze bemanningen behoren Nederlanders, Indonesiërs en Chinezen. De Nederlands Indische luchtmacht in Australië heeft in haar geheel ruim vierhonderd vluchten boven vijandelijke doelen gemaakt. Er zijn bemanningen bij die op een tocht ruim 2500 kilometer gevlogen hebben.

BRUGGEHOOFD VAN DE STILLE OCEAAN.

Australië's minister van buitenlandse zaken Herbert V. Evatt heeft in het Huis van Afgevaardigden een rede gehouden, waarin hij zeide, dat het een essentiële noodzakelijkheid is dat Nederlands Oost-Indië in dezelfde verdedigingszone kome te liggen als Australië en dat een speciale politiek worde uitgestippeld ten aanzien van het vervoer door de lucht en de economische verbindingen in deze streken. De minister bepleitte ten deze samenwerking tussen Groot Britannië, Nieuw Zeeland, Australië, Nederland, Frankrijk en Portugal.

ARBEIDSSCHUWHEID".

Het volk acht het een „beschamend feit" dat de overheid hoge boeten heeft moeten instellen op absenteisme van arbeiders.

„Het verschijnsel der arbeidsschuwheid neemt steeds meer toe en het is zeer teleurstellend voor hen die op de verwerkelijking van het socialisme in Nederland hadden gehoopt, dat de Nederlandse arbeiders zo weinig plichtsgevoel hebben". Het blad vertelt er niet bij dat deze arbeidsschuwheid een vorm van sabotage is.

BENOEMINGEN.

Benoemd zijn tot: Opperluitenant der straatpolitie W. Ros te 's Gravenhage; inspecteur 1ste klasse bij de Rijksinspectie van het Brandweerwezen J. B. Roelofsen; inspecteur bij de prijsbeheersing: Mr. C. C. Spiegel, Mr. R. A. Rueb, Mr. C. Haselager, Mr. J. W. v. d. Roest, Mr. P. J. Klaver; burgemeester van Maassluis D. J. H. ten Dam; griffier kantongerecht Winschoten Mr. J. W. Schutte; raadsheer plv. in het Gerechtshof te Amsterdam Mr. W. N Felhoen Kraal; griffier kantongerecht Apeldoorn Mr. B. Grevecoeur.

CURSUSSEN VOOR NEDERLANDSE JEUGD.

De „Netherlands Aid Society" te New York stelt zich voor gedurende de wintermaanden 1943—44 jongens en meisjes van Nederlandse huize in contact te brengen met uitingen van Nederlands leven; letterkunde, kunst, (kunst-) geschiedenis, aardrijkskunde, folklore enz.

Het programma is als volgt vastgesteld: Vijf keer „Nederland in het verleden" door Dr. D. Friedman, privaatdocent te Leiden. Vijf keer „Overzeese Gebieden" door den heer R. A. Schotman, oud-burgemeester van Malang, e.a. Vijf keer „Ontwikkeling van de Nederlandse Democratie" door Dr. B. Landheer. Vijf keer „Nederlandse letterkunde" door den heer J. Greshoff e. a. Vijf keer „Nederlandse kunst" door den heer Joep Nicolas e.a.

COMMISSIE RECHTSVERKEER.

Een Koninklijk Besluit is verschenen waarbij de Commissie Rechtsverkeer belast wordt met de behartiging van octrooi- en patentrechten van Nederlanders in tijdelijk door den vijand bezette gebieden.

OPTIMISME.

De Deutsche Zeitung f.d. Niederlanden schrijft een boos artikeltje over een Nederlandsen boekhandelaar die een circulaire heeft verspreid, waarin hij mededeelt dat hij spoedig weer Amerikaanse en Engelse tijdschriften in voorraad hoopt te hebben.

SPOORLOOS VERDWENEN.

De politiechef van Helmond doet mededeling van het verdwijnen van een verzegelde zak bevattende 4100 distributiekaarten.

VOOR DE BRIGADE.

Hare Majesteit de Koningin had op Haar verjaardag van het marinepersoneel uit Soerabaya, dat nu in Zuid-Afrika werkt, een gift van ruim ƒ 3000. — ontvangen. De Koningin heeft dit geld doen besteden voor de bouw van een cantine voor de manschappen der Prinses Irene Brigade.

ONGERUST.

N.S.B.-leiders maken zich ongerust over het feit, dat steeds meer dapperen de N.S.B. gaan verlaten.

Dit weglopen neemt zulke vormen aan dat de N.S.B.-leiders een speciale vergadering hebben gehouden te Amsterdam, waar middelen werden beraamd om het moreel in de beweging op te beuren.

DAT IS MOOI.

De Nederlandse soldaten in Suriname besloten vrijwillige belasting te betalen voor ieder pakje sigaretten en iedere fles bier en het daarvoor opgebrachte geld te besteden voor voedselpakketen voor Nederlandse militairen in Duitse gevangenkampen. Men verwacht hiervan een opbrengst van ƒ 4000.— per maand.

„EIGENAARDIGE REACTIE."

„Volk en Vaderland" klaagt over het feit dat toen te Amsterdam een belangrijke voetbalwedstrijd in het stadion plaats had en het luchtalarm loeide, het publiek „op eigenaardige wijze reageerde". Door luidsprekers, werd het publiek aangemaand zich naar de schuilkelders te begeven „maar het grootste deel bleef zitten onder het vuur der afweerkanonnen en bovendien juichten deze mensen nog".

DEGENERATIE.

De Duitse politie te Rotterdam heeft een aantal schilderijen en schetsen van de kunstschilders D. R. Harkink en A. de Haas geconquiskeerd uit de kunsthandel Unger van Zanten. Er zal een tentoonstelling van „Gedegenereerde kunst" van worden gehouden. Aldus vertelt de Haagse Post.

YDYLLE.

Tussen tijdelijk bezet Nederland en Engeland, kunnen, zoals overal, Rode kruisbrieven van zeer beknopte inhoud worden ingewisseld.

Een Nederlands meisje in Engeland kreeg een paar maanden geleden zulk een briefje uit Nederland van een vriend: „Mijn broer is verloofd, zullen wij dat ook doen? Zij antwoordde: „ja, natuurlijk" en zij liet daar vijftien uitroeptekens op volgen. Drie maanden later kwam een antwoord: „Fijn, wij zijn nu verloofd".

Zo gaan er meer rode kruis briefjes heen en weer, die in het oorlogsgeweld kleine ydylles zijn.

Een Nederlandse vrouw in Engeland die een jaar geleden op een per Rode Kruis brief gevraagde toestemming van haar dochter in Nederland om te trouwen, bevestigend had geantwoord, kreeg onlangs — na al die tijd niets meer gehoord te hebben — een Rode Kruis briefje: „U bent grootmoeder geworden".

POMELA AANGEVALLEN.

Gisteren hebben Geallieerde vliegtuigen hevige aanvallen gedaan op de Nikkelmijnen bij Pomela (Celebes), waar 24 ton springstoffen werden geworpen, die grote schade aanrichtten; op Leaching en in Nederland, op de vliegvelden Woensdrecht en Schiphol. Verder is Ambon zwaar aangevallen.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN: Di.: 26 Oct.

Shipping & Supplies: 7.30 uur — 11 uur tel. 551, 458; 19 uur — 7.30 uur Polvliet, tel. 455.

Telegram Afdeling: tel. 307 na 11 uur.

Scheepvaart Afdeling: Soffree, tel. 799, Hotel C.P.I.M.

Dok Afdeling: De Klerk, tel. 431, Prins, tel. 844.

84 ITALIAANSE DUIKBOTEN GINGEN VERLOREN.

De radio van Berlijn zeide in een bericht uit Rome, dat 84 Italiaanse duikboten tijdens de oorlog tot zinken werden gebracht met verlies van de bemanningen. (Londen, (AP) 25.10).

SCHAKEN.

De Estlandse schaakspeler Keres heeft een internationaal schaaktournament gewonnen. Er namen 15 schaakspelers aan deel (Madrid, (AP) 25.10).